

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Jeppe paa Bierget (DK)

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 82. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796482821856/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

Sc. 2.

Jeppé. Nille.

JEPPE.

Jeg maa jo have Tid at klæde mig, Nille, jeg kand dog icke gaa som et Sviin foruden Buxer og Trøye til Byen.

NILLE.

Har, du Skabhals, icke kundet tage ti par Buxer paa dig, siden jeg væckede dig i Maares.

JEPPE.

Har du lagt Mester Erich fra dig Nille?

NILLE.

Ja jeg har, men jeg veed strax hvor hand er at finde igien, dersom du icke er hørtig. Her hid! see hvor hand kryber. Her hid! du skal til Byen at kiøbe mig to Pund grøn Sæbe; see der har du Penge dertil. Men hør! hvis du inden fire Timer icke er her paa Stædet igien, da skal Mester Erich dantze Polsk Dantz paa din Ryg.

JEPPE.

Hvor kand jeg gaae fire Miil i fire Timer Nille?

NILLE.

Hvem siger du skal gaae? du Hanrej! du skal løbe. Jeg har engang sagt Dommen af, gjør nu hvad dig lyster.

Sc. 3.

JEPPE (*alleene.*)

Nu gaaer den Soe ind, og æder Froekost, og jeg Stackelsmand skal gaae fire Miil og faar hverken Vaat eller Tørt, kand nogen Mand have saadan forbandet Kone som jeg har? jeg troer virkelig, at hun er Søskende Barn til Lucifer. Folk siger vel i Herredet, at Jeppé dricker; men de siger icke, hvorfor Jeppé dricker; thi jeg fik aldrig saa mange Hug i ti Aar, jeg var under Malicien, som jeg faaer paa en Dag af den slemme Qvinde; hun slaar mig, Ridefogden driver mig til Arbeid som et Beest, og Degnen gjør mig til Hanrej.

Maa jeg da icke vel dricke? maa jeg da icke bruge de Midler, som Naturen giver os at bortdrive Sorg med? var jeg en Taasse, saa gik saadant mig icke saa meget til Hierte, saa drak jeg ej heller icke, men det er en afgiort Ting, at jeg er en vittig Mand, derfor føler jeg saadant meer end en anden, derfor maa jeg og dricke. Min Naboe Moons Christophersen siger tit til mig, saasom hand er min gode Ven: Fanden fare i din tykke Mave, Jeppe, du maatte slaae fra dig, saa blev Kiellingen nok god. Men jeg kand icke slaae fra mig for tre Aarsagers Skyld. Først fordi jeg har ingen Corasie. For det andet for den forbandede Mester Erich, som henger bag Sengen, hvilken min Ryg icke kand tencke paa uden hand maa græde. For det tredje, efterdi jeg er, uden at rose mig selv, et ejet Genyt, og en god Christen, som aldrig søger at hevne mig, endogsaa icke paa Degnen, som sætter mig et Horn paa efter et andet; thi jeg offer ham hans 3 Hellige-Dage derfor oven i Kiøbet, da der er icke den Ære i ham at give mig et Kruus Øll det heele Aar. Intet gik mig meer til Hierte end de spidige Ord, som hand gav mig forgangen Aar; thi, da jeg fortaalte, at en vild Tyr, som aldrig frygtede noget Menniske, engang blev bange for mig, svarede hand: kandst du icke begribe det Jeppe? Tyren saae, at du havde større Horn end den selv havde, og derfor icke holdt raadeligt at stanges med sin Overmand. Jeg kræver jer til Vidne got Folk, om icke saadane Ord kunde trenges en ærlig Mand til Marv og Been. Jeg er dog saa skickelig, at jeg har aldrig ønsket Livet af min Kone. Tvert imod da hun laae syg af Guulsot i Fior, ønskede jeg, at hun maatte leve; thi som Helvede er alle-reede fuld af onde Qvinder, kunde Lucifer, maa skee, skicke hende tilbage igien, og saa blev hun endda værre end hun er, men om Degnen døde, vilde jeg glæde mig, saa vel paa mine egne Vegne som paa andres; thi hand gjør mig kun Fortræd og er Meenigheden til ingen Nytte. Det er en ulærd Djevel; thi hand duer icke til at holde ringeste Tone, end sige støbe et ærligt Voxlys. Nej da var hans Formand Christoffer anden Karl. Hand tog Troen over fra tolv Degne i sin Tid, saadan Stemme havde hand. Engang sat jeg mig dog for at bryde over tverts med Degnen, som Nille selv hørte derpaa, da hand skielte mig for Hanrej, og sagde: Fanden være din Hanrej, Mads Degn! men hvad skeede? Mester Erich maatte strax af Væggen, og skille Trætten, og blev min Rygg saa brav tærsket af

min Hustrue, at jeg maatte bede Degnen om Forladelse, og takke ham, at hand, som en vel studeret Mand, vilde giøre mit Huus den Ære. Siden den Tid har jeg aldrig tenkt paa at giøre Modstand. Ja! ja! Moons Christoffersen! du og andre Bønder har got ved at sige, hvis Koner har ingen Mester Erich liggende bag Sengen; havde jeg et Ønske i Verden, saa vilde jeg bede, at min Kone enten ingen Arme havde, eller jeg ingen Rygg, thi Munden maa hun bruge saa meget som hun gider. Men jeg maa gaa til Jacob Skoemager paa Vejen, hand tør nok give mig for en ß. Brendeviin paa Credit; thi jeg maa have noget at ledske mig paa. Hej! Jacob Skoemager! er du opstaaen? luk op Jacob!

Sc. 4.

Jacob Skoemager i blotte Skiorte. Jeppe.

JACOB.

Hvo Pocker vil her ind saa tilig?

JEPPE.

God Morgen, Jacob Skoemager!

JACOB.

Tack Jeppe, du est saare tilig paa færde i Dag.

JEPPE.

Lad mig faa for en Skilling Brendeviin Jacob!

JACOB.

Ja nok, flye mig Skillingen.

JEPPE.

Du skal i Morgen faa den, naar jeg kommer tilbage.

JACOB.

Jacob Skoemager skiencker icke paa Borg, jeg veed du har jo sagte en ß. eller to at betale med.

JEPPE.

Skam der har Jacob uden nogle Skillinger, min Hustrue flyede mig at kiøbe noget for i Byen.